

2003-02-13

1 (4)

Till gatu- och fastighetskontoret (GFK)

Svar på remiss av Stockholms Parkprogram.

Allmänt.

Handikapprådet ser positivt på möjligheten att lämna synpunkter på rubricerade program. Programmet har diskuterats ett flertal gånger i rådet och vid ett tillfälle deltog även handläggaren för programmet.

Rådet konstaterar också med tillfredsställelse att frågor som är viktiga för personer med funktionshinder ingår som en naturlig del i programmet.

Det finns dock saker som måste förbättras för att öka förutsättningarna för att Stockholm ska bli en tillgänglig stad även ifråga om parker.

Viktiga dokument.

Utemiljöprogrammet Stockholm - en stad för alla är ett viktigt dokument i arbetet med att skapa god tillgänglighet och användbarhet. Detta programmet måste lyftas fram och ges en högre status i Parkprogrammet än vad som nu är fallet. Stockholm - en stad för alla ingår men behöver alltså göras tydligare och de riktlinjer som vår nämnd fastställt måste följas upp på ett konkret sätt. Det kan t ex röra val av växter och material på gångtor men även beskrivningar hur god tillgänglighet kan åstadkommas med anpassning till markförhållanden.

Det bör noteras att Översiktplanen, som det också hänvisas till, av Nordiska handikappolitiska rådet ansetts bristfällig när det gäller tillgänglighet.

Sekreterarfunktionen. Gatu- och fastighetskontoret Box 8311,
104 20 Stockholm. Besöksadress Fleminggatan 4. Telefon 508
262 21. E-post lennart.nilsson@gfk.stockholm.se

Medverkan av handikappråd och handikapporganisationer i processen.

Stadens politiker har understrukt vikten av att staden samarbetar med brukargrupperna.

Detta måste också klart framgå i programmet. I målsättningen för programskede, projektstart och programutredning saknas tyvärr konkreta förslag om att personer med funktionshinder ska representeras. Detta kan ske genom GFN:s handikappråd och Stadsdelsnämndernas handikappråd eventuellt med hjälp av tillgänglighetskonsulter.

I texten om projekteringsskedet nämns visserligen att bl a riktlinjerna i Utemiljöprogrammet ska följas men det står också att skedet ska genomföras effektivt i princip utan inblandning av externa intressenter eller allmänhet. Det är alltså angeläget att det sker en förankring hos brukarna även under projekteringen så att de bästa resultaten för medborgarna kan åstadkommas.

Val av växter som är lämpliga för personer med allergi.

I avsnittet Värden nämns att allergikers situation ska det visas särskild hänsyn till vid skolor och daghem i relation till grönskans värde. På sidan 31 förtydligas detta och det sägs att Boverkets rekommendationer om avstånd från skola och daghem är: björk 400 m, al, hassel, ek och sälg 200 m och långt gräs 50 m. Dessa rekommendationer ska dock vägas mot park- och naturmarkens sociala, ekologiska och kulturhistoriska värden.

Rådet vill framhålla betydelsen av att människan och hennes behov sätts i första rummet. Det betyder att valet av växter i första hand ska ske med tanke på personer med allergi och att nyplantering av björk och andra olämpliga växter ej skall ske. Det går enligt rådets mening bra att skapa en vacker miljö med mångfald och samtidigt ta stor hänsyn till att människor mår bra.

Det finns uppgifter om vad som är passande. Exempelvis har Miljöförvaltningen en förteckning över lämpliga växter ur allergisynpunkt.

Avstånd till djurhållning.

Skyddsavståndet från djurhållning till bebyggelse anges till ca 200 m. Rådet anser att detta avstånd ska vara 500 m.

Anpassning av gångstråk mm till markförhållanden mm

Under beskrivningen behov för personer med rörelsehinder nämns att ramper mm är viktiga och att dessa kan behöva avvika från närmaste-vägen-principen för att få acceptabel lutning. Ramper och andra tekniska åtgärder är nödåtgärder och bör komma i efterhand. Det bör först undersökas om markförhållandena kan användas för att skapa en god framkomlighet. Gångvägar kan anpassas på ett naturligt sätt i topografin. Det kan betyda att vägar behöver göras längre men det kan också utgöra sköna inslag i naturen. Idéer om hur markförhållanden kan nyttjas för att skapa tillgänglighet bör utvecklas i programmet.

Markbeläggningar

Bland markbeläggningstyper nämns stenbelagda ytor av kullersten eller gatsten. Rådet anser att det i parkprogrammet ska framhållas på ett klart och tydligt sätt att gångytor ska vara hårdgjorda och att olämpligt underlag som gatsten och kullersten som försvårar framkomligheten inte ska läggas där personer ska ta sig fram.

Orienterbarhet.

Orienterbarheten för personer med synskador kan underlättas på olika sätt. Markberedning kan vara en åtgärd så att man med hjälp av käppen kan känna sig fram. Ljud från fontäner och ljuspunkter kan vara andra sätt att underlätta framkomligheten. Här som i andra fall kan kunskap och idéer inhämtas hos handikapporganisationerna och i deras material. Exempelvis kan Bygg för alla (Svensk Byggtjänst och NHR) vara vägledande liksom rekommendationer av Synskadades riksförbund (SRF) i deras faktablad om ljus, färger etc.

Skyltning.

Tydlig information genom skyltar etc är speciellt viktig för exempelvis personer med förståndshandikapp och personer som är synskadade. Detta bör framgå i programmet.

Dricksfontäner.

Här bör höjdmått anges. Fontänerna ska också vara tillgängliga för personer med rullstol .

Toaletter.

Programmet bör också innehålla riktlinjer för toaletter och dess utformning. Den stora handikappanpassade stadstoaletten bör placeras ut i alla större parker och promenadstråk såsom promenadstråken runt Södermalm och Kungsholmen. Tillgången på toaletter är inte minst viktig för personer med inkontinensbesvär.

Lekplatser.

Rådet vill understryka att lekplatser anpassas så att barn och föräldrar och andra anhöriga med funktionshinder kan fungera. Det är bra att hänvisning görs till Lekplats för alla, Program för handikappanpassning av lekplatser i Stockholms stad (GFK). Men även här är det angeläget att tyngden läggs på att lekplatsen ska kunna användas av alla och att park- och naturmarkens karaktär och övriga värden kommer i andra hand. En lekplats för alla behöver inte heller stå i motsatsförhållande till andra värden om bra lösningar arbetas fram. Med dagens kunskap och kreativitet bör detta kunna åstadkommas.

Fortsatt samråd.

Rådet står gärna till tjänst för fortsatt diskussion om så önskas.

Enligt uppdrag

Lasse Gustafsson
Ordförande i GFN:s handikappråd